

MİMARLIK

GÜNEY
MARMARA

NİSAN 2011 SAYI 28 MİMARLAR ODASI BURSA ŞUBESİ YAYINIDIR.

GÜNEY MARMARA MİMARLIK

İçindekiler

EDITÖRDEN

2 Melih TÜRA

KOCA SİNAN'a ve YARATTIĞI EŞSİZ DEĞERLERE SAHİP ÇIKMAYA ÇAĞRI
Mimarlar Odası

3

23.ULUSLARARASI YAPI ve YAŞAM KONGRESİ

4

İZMİT KÖRFEZ GEÇİŞİ ve
BURSA - BALIKSİR - İZMİR OTOYOLU
Bursa Akademik Odalar Birliği Görüşü

10

DUBAI - ABU DHABI GEZİŞİ

12 Can ŞİMŞEK-Mimar

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE
BURSA TARİHİ TİCARETAKSİ

Rahmi Dede-Y.Mimar
Prof. Dr. Neslihan Dostoğlu

14

ORHANELİ TAŞ MEKTEPİ

12 Yrd.Doç.Dr. Özlem KÖPRÜLÜ BAĞBANCİ
Yrd.Doç.Dr. M. Bilal BAĞBANCİ

BİR EĞİTİM ARACI OLARAK MEKAN

26 Yrd. Doç. Dr. Tülin VURAL ARSLAN
Prof. Dr. Nilüfer AKINCITÜRK
Yrd. Doç. Dr. Filiz ŞENKAL SEZER
Dr. Selen DURAK
Dr. Yasemin ERBİL
Dr. Z. Sevgen PERKER

YÜKSEK YAPILARIN STÜKTÜRÜ,
TASARIM İLKELERİ ve KENT ÖLÇEĞİNDE...

Dr. Ali R. Parsa - Yüksek mimar

34

İ.YAPI VE YAŞAM MİMARLIK ÖDÜLLERİ VE SERGİSİ

38

BADEMLİ TERAS EVLERİ

Rahmi DEDE - Yüksek mimar

52

CP İLERİ İŞLEME ENTEGRE TESİSİ

58 Salih PANÇALI - Mimar

YAYINLAR

62

künye

Mimarlar Odası Bursa Şubesi Adına Sahibi

Nizamettin KAYA

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Melih TÜRA

Yayın Komitesi

Ümmühan ALPTEKİN

Güçhan AMEDCİOĞLU

İrem Gonca CANKUR

Nilgün DEĞİŞMEN

Salih PANÇALI

Can ŞİMŞEK

Öznur TOPÇU KAYMAK

Melih TÜRA

Naci YILMAZ

Nazlı YILMAZ

Yayın Türü: Bölgesel Süreli Yayın

Yayın Tarihi: 27 Nisan 2011

Yayına Hazırlık ve Baskı

Kökürtlü Mah.
Zübeyde Hanım Cd.
Tayan Apt. No:10 K:2
BURSA

Tel .0224 234 24 42
Faks.0224 234 02 42

www.anigrup.com

Yönetim Yeri

Bursa Akademik Odalar Birliği Yerleşkesi
Odunluk Mh. Akademi Cd. Nu.8 A3 Blok Zemin Kat
NİLÜFER - BURSA
Tel : 0 224 453 56 00 (pbx) Faks : 0 224 453 56 01
www.bursamimar.org.tr reklam@bursamimar.org.tr

Yayın Koşulları

- Gönderilen yazı ve projelerin basılıp basılmamasına yayın kurulu karar verir.
- Sonuç yazara mektup ile bildirilir.
- Görsel malzemeler yazı ile birlikte gönderilmeli, çizimler 1/2 küçüldüklerinde okunabilir olmalı.
- Yazılar ve künyeler yazarından sağlanmalı, isimlerin doğruluğundan yazarı sorumludur.
- Yazı, resim, künye, projeler, görüş ve eleştirilerin sorumluluğu sadece proje müellifi ve/veya yazarına aittir.
- Dergideki konulardan yazı proje

ve fotoğraflardan kısmen veya tamamen izinsiz alım yapılmamalıdır.
- Alıntılar için kaynak gösterilmesi zorunludur.
- Gönderilecek kayıt özellikleri aşağıdaki gibi olmalıdır.
*Düz yazılar Arial 10 punto, convert edilmiş ve CD'de teslim edilmelidir.
*Yazılar CD ile birlikte A/4 kağıda printe çıktısı ile teslim edilmelidir.
- Resim, proje v.s.; Adobe Photoshop programında CMYK taranmış, 300 dpi resolution.tif formatı olmalıdır.

MİMARLIK

Sayı: 25 Yıllık Abone Ücreti: 3 TL - Özyeniler için: 15 TL.
Mimarlar Odası Bursa Şubesi Üyelerine Ücretsizdir.
3 Ayda bir yayımlanır.

GÜNEY MARMARA MİMARLIK

BİR EĞİTİM ARACI OLARAK MEKÂN: "ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ MÜHENDİSLİK - MİMARLIK FAKÜLTESİ İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜM BİNASI"

Yrd. Doç. Dr. Tülin VURAL ARSLAN
Prof. Dr. Nilüfer AKINCITÜRK
Yrd. Doç. Dr. Filiz ŞENKAL SEZER
Dr. Selen DURAK
Dr. Yasemin ERBİL
Dr. Z. Sevgen PERKER
Uludağ Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü

ÖZET

Bu çalışmada 2011-2012 eğitim öğretim yılında Uludağ Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi bünyesinde lisans eğitimine başlayacak olan İnşaat Mühendisliği Bölümü Binasının tasarım ve planlama süreci anlatılmaktadır. Bina tasarımına yön veren üç temel ana fikir bulunmaktadır. Bunlardan ilki, inşaat mühendisliği öğrencileri için yapısal bağlamda çeşitli yapı detayları ve malzeme kullanımının fiziksel çevrede yalın bir ifadeyle kurgulandığı mekanlarda, eğitim materyali olarak algılanabilir bir bina tasarlanmasıdır. İkinci ana fikir ise, arazinin doğal, topoğrafik ve iklimsel veriler ilişkisinde yerleşke içindeki konumu ile birlikte yakın çevre yapılaşmasındaki gabari ve doğrultuların, silüet anlamında da değerlendirilerek tasarım girdileri olarak ele alınmasıdır. Üçüncü ana fikir ise, bina içinde geniş bir iç boşluk yaratılarak, katlar arası görsel ilişkinin sağlanması, mekan organizasyonunda da yatay ve düşeyde fiziksel bağın güçlendirilmesidir. Öğrencilerin ders dışındaki zamanlarını da eğitimin bir parçası olacak şekilde bina içinde geçirmelerini sağlayacak total mekan anlayışıyla, sergi ve benzeri sosyo kültürel aktivite alanları da sunulmuştur. Ayrıca, tasarım sürecinde, doğal sınırı oluşturan yeşil alan, vaziyet planında yapıların yönlendirilmesini etkileyen güçlü bir veri olmuştur. Etkili ve şeffaf bir girişle yeşile açılan aksı destekleyen bir planlama anlayışı benimsenmiştir.

GİRİŞ

İnsanların eğitim öğretim sürecinde kullandıkları mekânların konfor koşulları onların psikolojilerinde olumlu etkiler yaratmakta bu da eğitim kalitesini doğrudan etkilemektedir. Eğitim yapılarına gereken önemin verilmesi, bu binalarda eğitim gören kişilerin fiziksel ve kişisel

gelişimine yardımcı olacak standartlarda binalar tasarlanması dikkate alınması gereken önemli bir noktadır. Optimum konfor koşullarının sağlandığı, kişilerin sağlıklı ve üretken olabilecekleri eğitim yapılarının planlanması mimarlara düşen görevlerin başında gelmektedir.

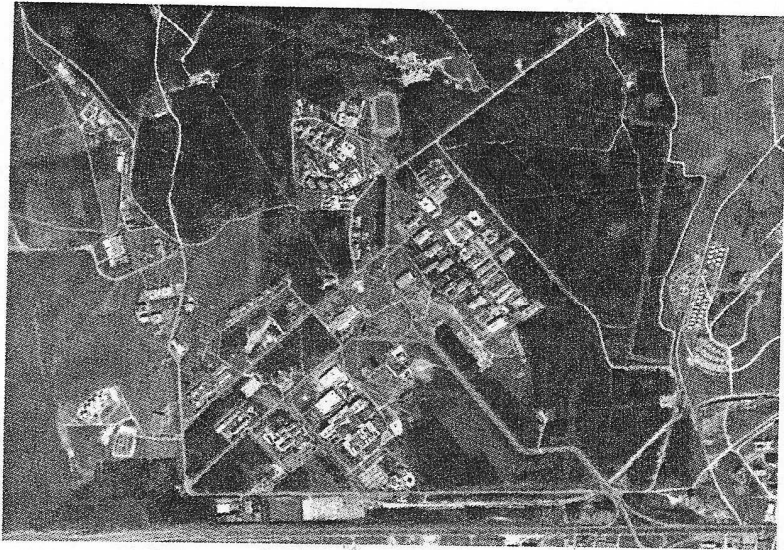
Günümüzde eğitim yapılarını içeren uluslararası çalışmalar araştırıldığında, eğitim yapılarında planlamanın ve akademik başarının spesifik örnekler üzerinde incelendiği makalelere rastlanmıştır (Narucki, 2008, Chan, 2001, Slegers & van den Berg & Geijssels, 2000, Cooper, 1982, Maitreya, 1979, Ghaswala, 1968, Agraa & Whitehead, 1968, Hawkins, 1886). Bu kaynaklar incelendiğinde eğitim yapılarının planlama ilkelerinin çeşitli bileşenleri ile ilgili farklı görüşler ortaya

konduğunu görülmüştür.

Uludağ Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü binasının tasarım ve planlama aşamalarında eğitim yapılarının planlanmasıyla ilgili çok sayıda kaynaktan faydalanılmış ve zamanlarının büyük bir kısmını bu yapıda geçirecek olan öğrencilerin planlama ve konfor koşulları açısından kaliteli bir binada eğitim görmeleri amaçlanmıştır. Bu yazıda kısa bir süre içinde yapımına başlanması planlanan İnşaat Mühendisliği Bölümü Binası'nın mimari tasarım süreci açıklanmaktadır.

PROJE ALANI:

Tasarlanan eğitim binası, Türkiye'nin

Resim 1. Uludağ Üniversitesi Yerleşkesi (Google Earth, 2011)

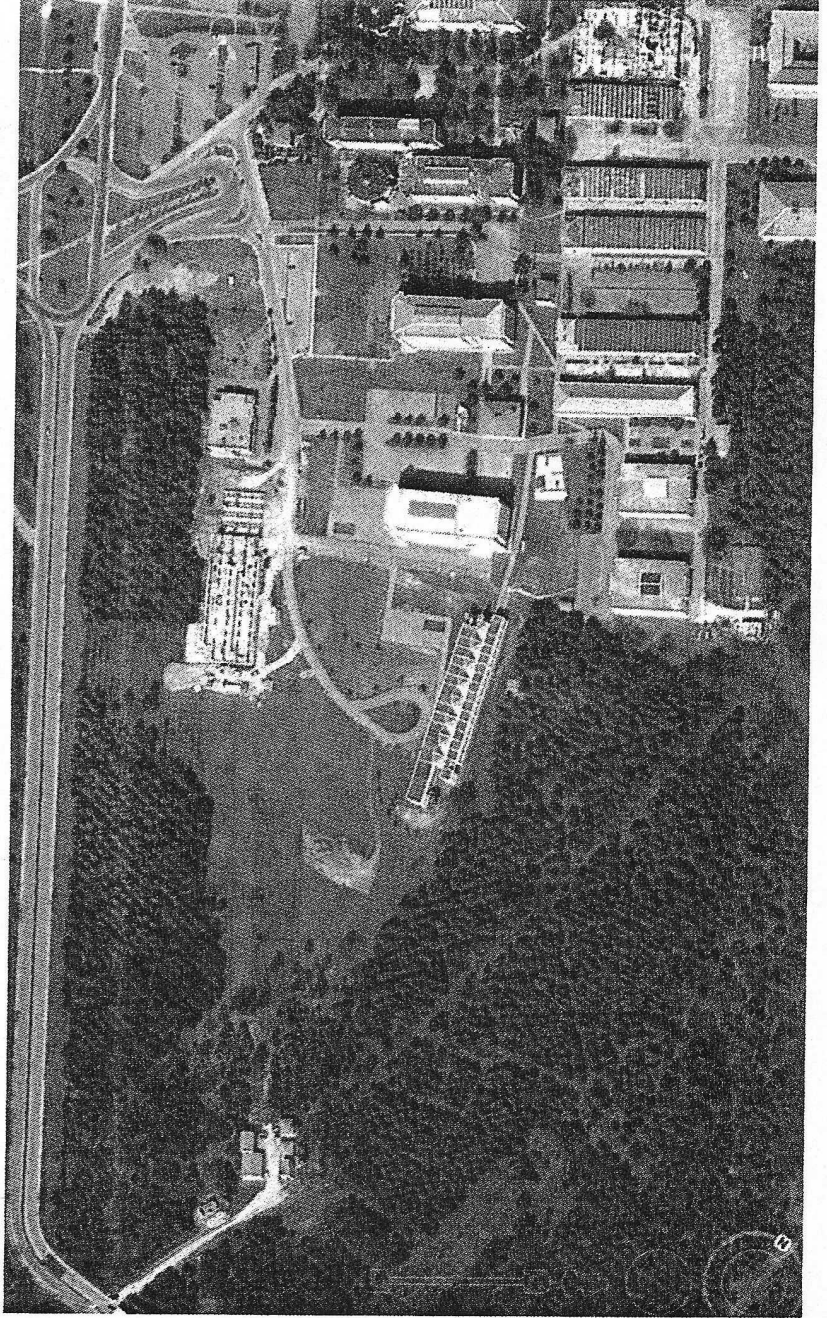

dördüncü büyük kenti olan Bursa'da yer alan Uludağ Üniversitesi bünyesindedir. Resim 1'de Uludağ Üniversitesi yerleşkesi görülmektedir (Google Earth, 2011). 1970 yılında İstanbul Üniversitesi'ne bağlı bir şekilde kurulan, 1975 yılında Bursa Üniversitesi adı altında bağımsız bir hale gelen, 1982 yılında Uludağ Üniversitesi adını alan üniversitenin ilk fakülteleri Tıp Fakültesi (1970), İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (1974) ve Mühendislik- Mimarlık Fakültesi (1976) olmuştur.

Mühendislik- Mimarlık Fakültesi kurulduğu tarihten itibaren bünyesine çeşitli bölümler ilave etmiş, öğretim elemanı ve öğrenci sayısı bakımından hızlı bir büyüme göstermiştir. Fakülte bünyesinde kuruluş sırasına göre, Makine Mühendisliği, Tekstil Mühendisliği, Elektronik Mühendisliği, Endüstri Mühendisliği, Çevre Mühendisliği, Mimarlık Bölümü ve Otomotiv Mühendisliği Bölümleri yer almaktadır. Fakülteye son eklenen bölüm olan İnşaat Mühendisliği Bölümü'ne 2011-2012 Eğitim-Öğretim Yılında öğrenci alınması hedeflenmektedir.

Bölümün yönetim birimleri ve derslikleri hali hazırda Mühendislik-Mimarlık Fakültesi binasında yer almaktadır. Bölümün sağlıklı bir eğitim öğretim süreci yaşayabilmesi için Rektörlük bünyesinde bir tasarım ekibi oluşturulmuş ve bu ekibin üniversite arazisi sınırları içinde yeni bir bina yapması konusunda görevlendirilmesi gerçekleştirilmiştir. Yrd. Doç. Dr. Tülin Vural Arslan yürütücülüğündeki mimari tasarım ekibinde Prof. Dr. Nilüfer Akıncıtürk, Yrd. Doç. Dr. Filiz Şenkal Sezer, Öğr. Gör. Dr. Selen Durak, Araş. Gör. Dr. Yasemin Erbil, Araş. Gör. Dr. Z. Sevgen Perker, statik proje ekibinde Prof. Dr. Adem Doğançın, Doç. Dr. Ramazan Livaoğlu bulunmaktadır.

Uludağ Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü Binası için üniversitenin Yapı İşleri Daire Başkanlığı tarafından önerilen alan Üniversite yerleşkesinin girişinde yer almaktadır. Alan doğu-batı doğrultusunda eğimli bir arazidir. Ayrıca doğu, güney ve batı yönlerinden oldukça yoğun ağaç dokusunun olduğu bir bölge ile sınırlanmıştır. Arazinin kuzeyinde ise, Üniversitemiz Eğitim Fakültesi'nin Resim ve Müzik Bölümleri yer almaktadır. Resim 2'de proje alanının hava fotoğrafları görülmektedir (Google Earth, 2011).

m 2. İnşaat Mühendisliği Bölümü Proje Alanı (Google Earth, 2011)

3- YÖNTEM VE TASARIM

Son yıllarda tasarlanan eğitim binaları incelendiğinde, binaların kendisinin bir öğrenme aracı olarak kullanıldığı görülmektedir (OECD, 2006). Uludağ Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü binasının tasarım ve planlama aşamasında öncelikle bu yaklaşım dikkate alınmıştır. Eğitimin sürekliliği ilkesini esas alan tasarım yaklaşımında, öğrenmenin sadece dersliklerin içerisinde sınırlı kalmayıp, okuldaki diğer iç ve dış mekânlarda da devam etmesi gerektiği düşüncesiyle yola

çıkılmıştır. Tasarım, planlama ve malzeme seçimi aşamalarında binanın kendisinin etkin bir öğrenme aracı olarak kullanılması gerektiği ana fikrine vurgu yapılmıştır. Bir diğer ana fikir ise, arazi verilerini dikkate alan, bu verileri tasarım için birer potansiyel hale getiren bir yaklaşımla tasarım yapmaktır.

İnşaat Mühendisliği Bölümü Binası, Eğitim birimleri (Derslikler), İdari Bölüm ve Laboratuvarlar olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Binaya ait program Tablo 1'de verilmektedir.

Tablo 1. İnşaat Mühendisliği Bölüm Binası Program Taslağı

• GİRİŞ

Danışma ve güvenlik

• BÖLÜM BAŞKANLIĞI

	Kapasite (kişi)	Adet	Alan (m ²)
Bölüm Başkanı Odası		1 adet	40
Bölüm Başkan Yardımcıları		1 adet	40
Bölüm Sekreteri Odası		1 adet	20
Toplantı Odası		1 adet	40
Arşiv (Akreditasyon çalışmaları, sınav evrakları)		1 adet	80
Toplam Alan			220

• ÖĞRETİM ELEMANLARI

	Kapasite (kişi)	Adet	Alan (m ²)
Öğretim Üyesi Odası	1	25 adet	500 (25x20)
Araş. Görevlisi Odası	2	10 adet	200 (10x20)
Toplam Alan			700

• EĞİTİM BİRİMLERİ

	Kapasite (kişi)	Adet	Alan (m ²)
Teknik resim dersliği	100	1 adet	250
Lisans derslikleri	80	4 adet	360 (4x90)
Y. Lisans derslikleri	60	4 adet	280 (4x70)
Bilgisayar derslikleri	20	4 adet	160 (4x40)
Bilgisayar derslikleri	25	2 adet	80 (2x40)
Bilgisayar derslikleri	50	1 adet	80
Toplam Alan			1210

• LABORATUVARLAR

Yapı ve Malzeme Laboratuvarı

	Kapasite (kişi)	Adet	Alan (m ²)
Laboratuvar Alanı		1	1800 (30x60 m)
Araş. Görevlisi Odası		10	200 (10X20)
Teknisyen Odası	1	1	10
Teknisyen Yard. Odası	1	1	10
Hizmetli Odası	1	1	10
Toplam Alan			2030

Zemin Mekaniği Laboratuvarı

	Kapasite (kişi)	Adet	Alan (m ²)
Laboratuvar Alanı		1	600 (20x30)
Araş. Görevlisi Odası		7	140 (7X20)
Teknisyen Odası	1	1	10
Teknisyen Yard. Odası	1	1	10
Hizmetli Odası	1	1	10
Toplam Alan			770

Hidrolik Laboratuvarı

	Kapasite (kişi)	Adet	Alan (m ²)
Laboratuvar Alanı		1	1500 (25x60 m)
Araş. Görevlisi Odası		7	140 (7x20)
Teknisyen Odası	1	1	10
Teknisyen Yard. Odası	1	1	10
Hizmetli Odası	1	1	10
Toplam Alan			1670

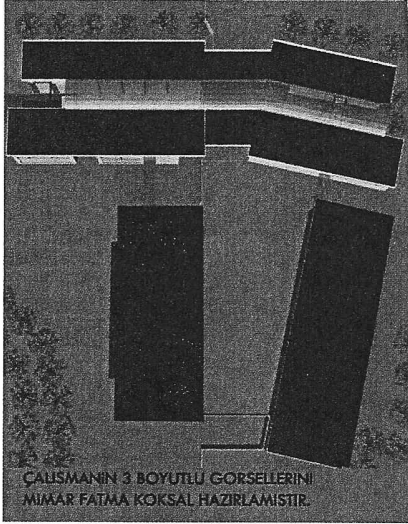
• DİĞER BİRİMLER

	Kapasite (kişi)	Adet	Alan (m ²)
Seminer Salonu	150	1	200
Fuaye		1	120
Kafeterya		1	120
Fotokopi		1	10
Teknik Oda		1	10
Hizmetli Odası		1	10
Tüm birimler için gereken sayıda, WC-Lavabo-Temizlik ve Depoları			200
Aktivite alanları ve sirkülasyon alanları			1500
Toplam Alan			2170

AÇIK OTOPARK

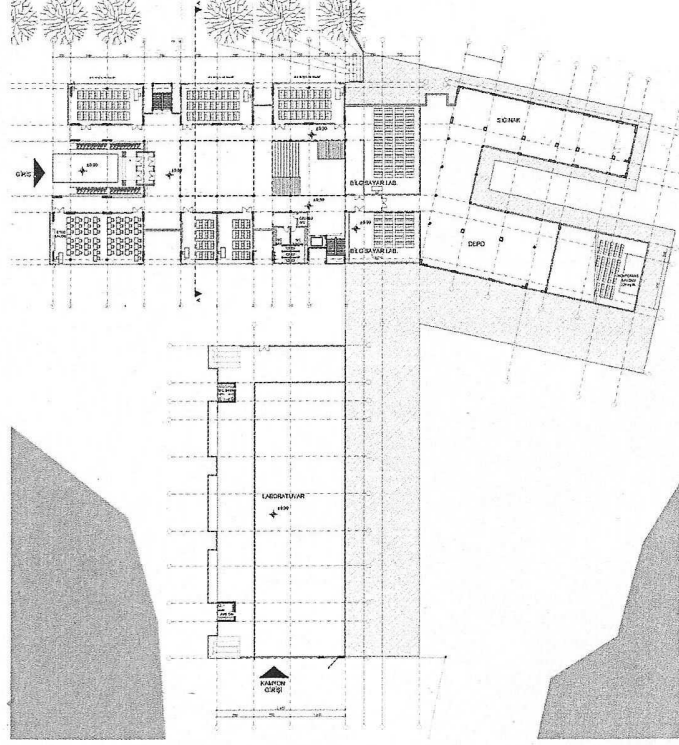
TOPLAM ALAN: 8770 m²

Eğitim birimleri bloğunun iki yönden girişi bulunmaktadır. Binanın ana girişi arazinin kuzey yönündeki meydandan alınmıştır. Arazinin yerleşke içindeki konumu dikkate alınarak; toplu taşıma (metro) güzergahı ile yaya yaklaşımının sağlanabileceği ikinci bir giriş düşünmüştür. Resim 3'de binanın Vaziyet Planı görülmektedir.

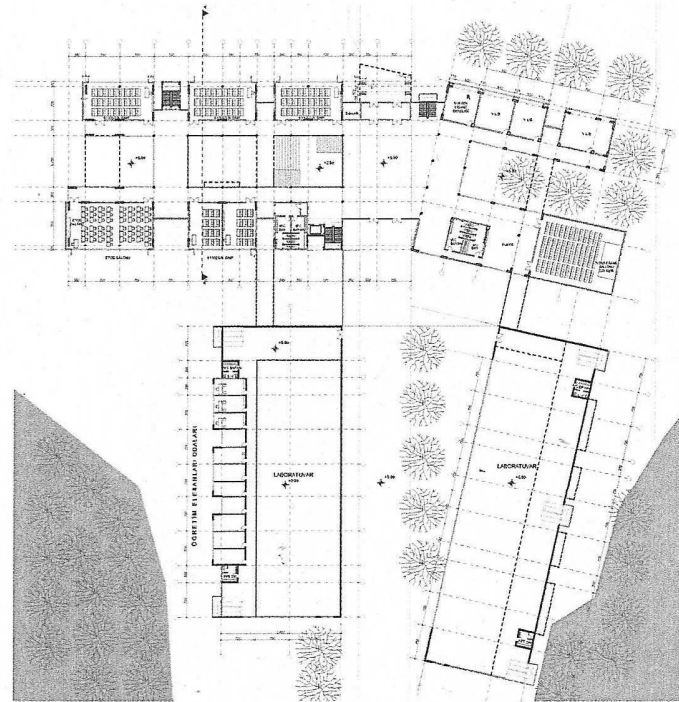

Resim 3: Vaziyet Planı

Arazinin topografik yapısı, konumu, yönlenmesi, tasarıma yön veren önemli unsurlar olmuştur. Ana bina ile iki adet laboratuvar binasından oluşan kompleks, topografyaya uyum sağlayacak şekilde kademeli olarak konumlandırılmıştır. Derslik bloğunda lisans derslikleri, đretim elemanları odaları, bilgisayar laboratuvarları yer alırken İdari blokta yüksek lisans derslikleri, seminer salonu ve bölüm başkanlığı bulunmaktadır. Resim 4'de binanın Zemin Kat Planı, Resim 5'de Birinci Kat Planı, Resim 6'da İkinci Kat Planı görülmektedir.

Resim 4. Zemin Kat Planı

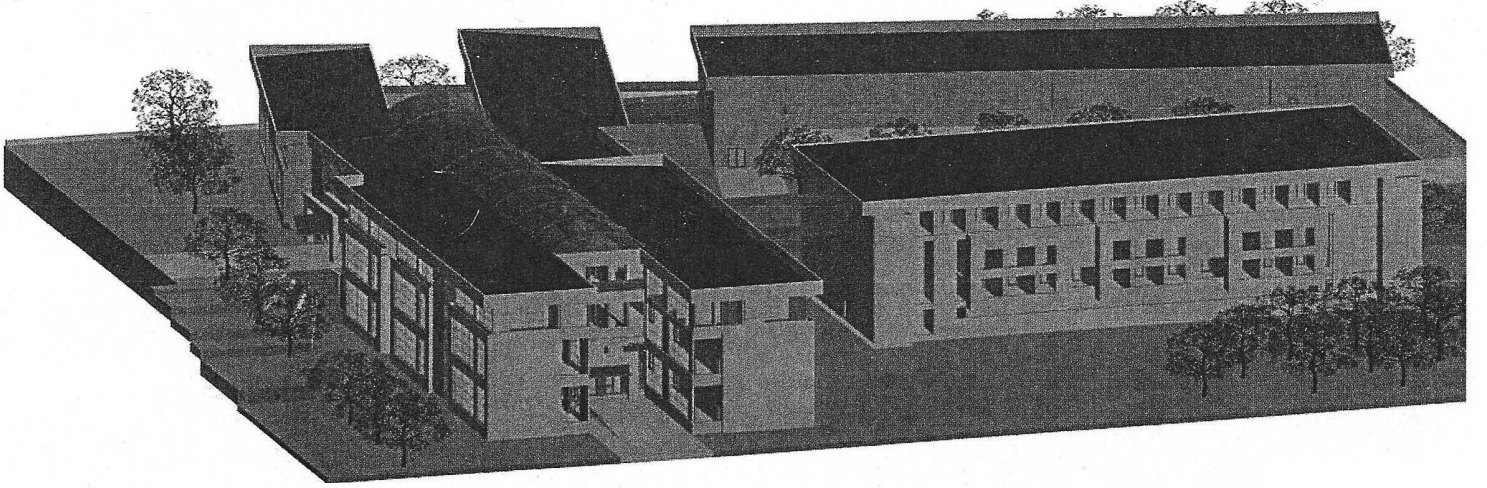
Resim 5. Birinci Kat Planı

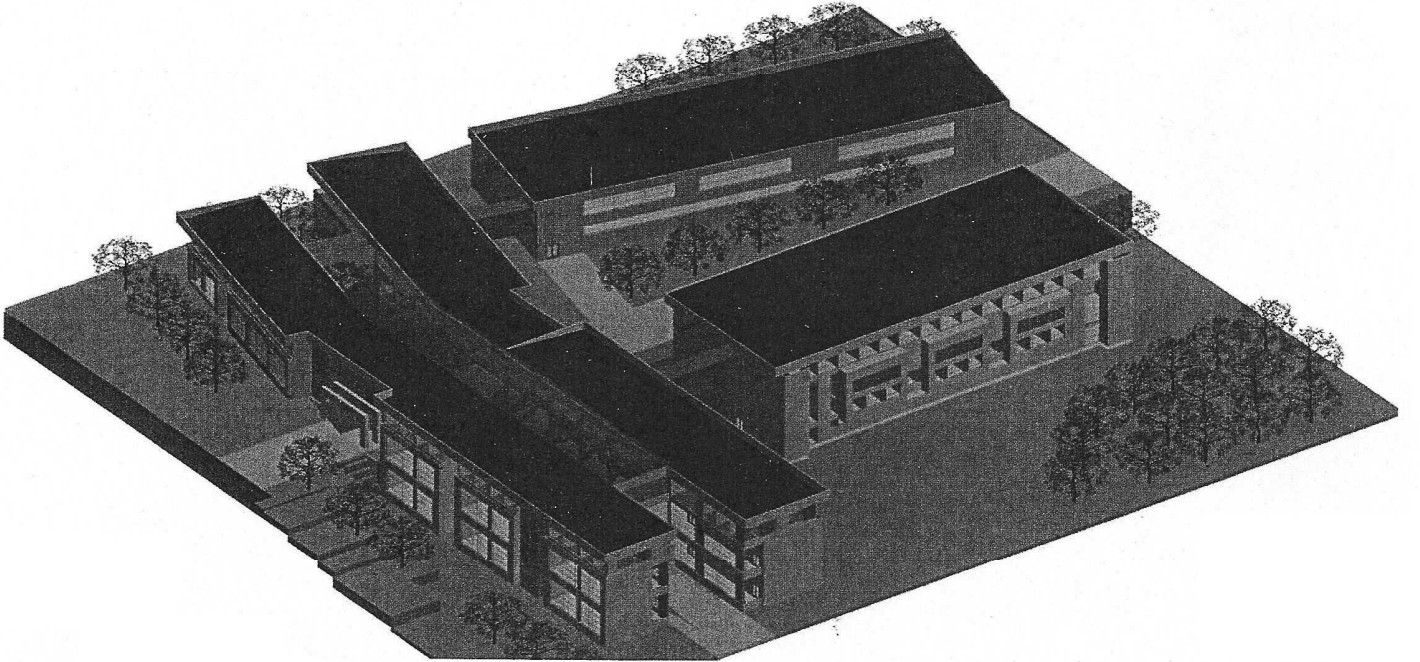

millîîmmu ka kpm e sım a ksfı e sım a sır

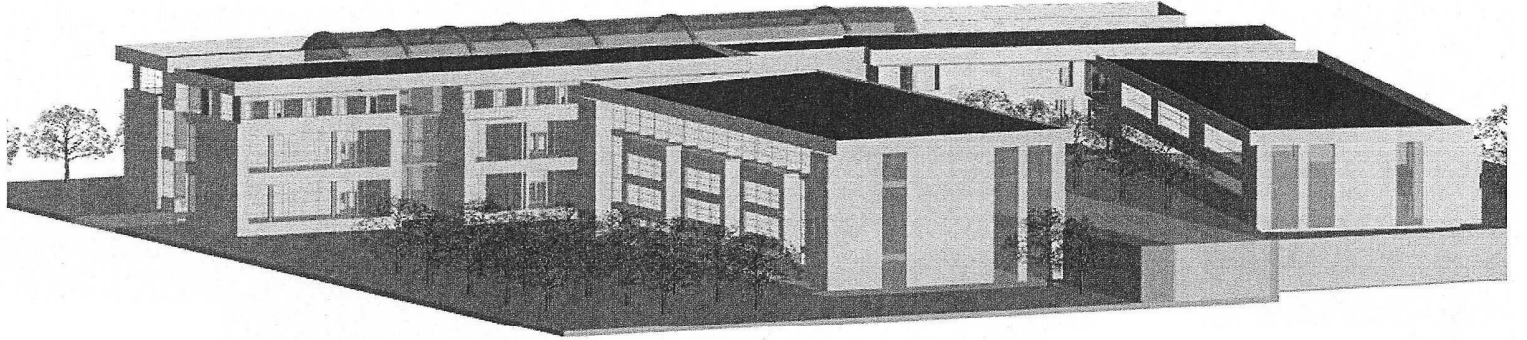
Resim 9b. Binaya Ait Üç Boyutlu Görüntü

Resim 9c. Binaya Ait Üç Boyutlu Görüntü

GÜNEY MARMARA MİMARLIK

Resim 9d. Binaya Ait Üç Boyutlu Görüntü

4.SONUÇ

Proje sürecinde, binanın kullanıcılarının, yani geleceğin inşaat mühendislerinin, minimum dört yıllık eğitim süreleri boyunca, bireysel algı kapasitelerini ve motivasyonlarını arttırmaya yönelik bir mekânda eğitim görmelerini sağlayacak bir bina tasarlanması amaçlanmıştır. Öğrencilerin öğrenme sürecine aktif olarak katılmaları düşüncesi dikkate alınarak, deneyimleyerek, yaşayarak ve uygulayarak öğrenmelerinin sağlanması hedeflenmiştir. İnşaat Mühendisliği Bölümü Binasının yapı malzemelerinin, taşıyıcı sistemin ve çeşitli uygulama detaylarının öğrenciler tarafından algılanmasını kolaylaştıracak ve aynı zamanda eğitim materyali olarak görülebilecek bir eğitim yapısı olması ana fikir olarak benimsenmiştir. Ayrıca, binayı boydan boya bölen/bağlayan orta galeri

boşluğunun inşaat mühendisliği öğrencileri için farklı boyutlarda maketlerin sergilendiği; çeşitli etkinliklerin düzenlendiği bir yaşama mekânı olacağı düşünülmüştür. Böylelikle, öğrencilerin ders dışındaki zamanlarının büyük bölümünü eğitim yapısı içinde geçirmeleri sağlanarak, eğitimin ders dışındaki zamanlara da yayılması hedeflenmiştir.

Binanın çevresiyle olan ilişkileri irdelendiğinde, İnşaat Mühendisliği Bölümü Binasının hem Uludağ Üniversitesi Yerleşkesine, hem de yakın çevresinde bulunan diğer eğitim yapılarına artı bir değer katması hedeflenmiştir. Bu bağlamda, çevre binaların yükseklikleri, cephe oranları ve mimari ifadeleri ile uyuma özen gösterilmiştir. Ayrıca binanın kendi içindeki oran, oranti, kitle uyumu, renk ve dokusu, seçilen yapı malzemeleri de tasarım sürecinde ele alınmıştır.

KAYNAKLAR

- Agraa, O. M., Whitehead, B., 1968, A study of movement in a school building, *Building Science*, Vol 2, Issue 4, 279-289
- Chan, F., 2001, Public school, public building: The role of the school in building the city, *Cities*, Vol 18, Issue 3, 193-197
- Cooper, I., 1982, Design and use of British primary school buildings: an examination of government-endorsed advice, *Design Studies*, Vol 3, Issue 1, 37-44
- Hawkins, C., 1886, The School Buildings Of William Hunter, *The Lancet*, Vol 127, Issue 3272, 951
- Ghaswala, S. K., 1968, School Buildings: KARL OTTO Vol. 1, 248 pp., Vol. 2, 312 pp. 95s. each. Iliffe, London, 1966, *Building Science*, Vol 3, Issue 2, 110
- Maitreya, V. K., 1979, Integrated design for school buildings, *Building and Environment*, Vol 14, Issue 2, 119-124
- Narucki, V. D., 2008, School building condition, school attendance, and academic achievement in New York city public schools: A mediation model, *Journal of Environmental Psychology*, In Press, Accepted Manuscript, Available online 10 March 2008.
- OECD, 2006, 21st Century Learning Environments Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) (2006). 21st Century Learning Environments. OECD Publishing. <http://lysander.sourceoecd.org/9264006486>.
- Sleegers, Peter & van den Berg, Rudolph & Geijssels, Femke, 2000, Building innovative schools: the need for new approaches Teaching and Teacher Education, Vol 16, Issue 7, 801-808.